

Lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229);

utfärdad den 19 december 2002.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)²

dels att 43 kap. 11 §, 49 kap. 10, 16, 27 och 32 §§ skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 43 kap. 11 §, 49 kap. 10, 27 och 32 §§ skall utgå,

dels att 23 kap. 19 §, 37 kap. 27 och 28 §§, 38 kap. 17 §, 48 kap. 7 §, 48 a kap. 1, 2, 7 och 9–11 §§, 49 kap. 1, 2, 5, 8, 13, 14, 17, 19, 25 och 26 §§, 56 kap. 8 § och 57 kap. 6 och 13 §§ samt rubrikerna närmast före 49 kap. 14 § och 57 kap. 13 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas åtta nya paragrafer, 48 a kap. 4 a, 6 a, 8 a och 12–16 §§ samt närmast före 48 a kap. 6 a, 8 a, 9, 11 och 14–16 §§ nya rubriker av följande lydelse.

23 kap.

19 § Om överlåtaren är ett företag och om någon andel i företaget är kvalificerad, skall förvärvaren vara en fysisk person, ett företag eller ett svenskt handelsbolag med enbart företag som delägare.

Om förvärvaren är ett företag, skall minst samma andel av andelarna i det förvärvande företaget vara kvalificerade som andelen kvalificerade andelar i det överlåtande företaget. Med kvalificerad andel avses i detta stycke inte en sådan andel som anses kvalificerad enligt 57 kap. 6 § andra stycket.

Om förvärvaren är ett svenskt handelsbolag, skall minst samma andel av andelarna i vart och ett av de delägande företagen vara kvalificerade som andelen kvalificerade andelar i det överlåtande företaget.

37 kap.

27 § Om det övertagande företaget är ett fåmansföretag vid utgången av det beskattningsår då fusionen eller fissionen genomförs eller om det överlåtande företaget var ett fåmansföretag vid ingången av beskattningsåret före det sista beskattningsåret, gäller 18 § i fråga om rätt till avdrag för kvarstå-

¹ Prop. 2002/03:15, bet. 2002/03:SkU5, rskr. 2002/03:80.

² Senaste lydelse av

43 kap. 11 § 2001:1176

49 kap. 27 § 2001:1176

rubriken närmast före 43 kap. 11 § 2001:1176.

ende kapitalförlust på delägarätter enligt 48 kap. 26 § bara om det övertagande företaget ägde mer än 90 procent av andelarna i det överlåtande företaget vid den sistnämnda tidpunkten.

28 § Vid en fission skall periodiseringsfonder, ersättningsfonder, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. och rätt till avdrag för kvarstående kapitalförlust enligt 48 kap. 26 § fördelas på de övertagande företagen i förhållande till det nettovärde som förs över till varje företag.

Med nettovärde avses här skillnaden mellan de skattemässiga värdena på tillgångarna och de värden på skulder och andra förpliktelser som gäller vid beskattningen.

38 kap.

17 § Det köpande företaget får inte ta över rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. eller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 §.

48 kap.

7 §³ Vid beräkningen av omkostnadsbeloppet skall det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet skall beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Om en andel i en värdepappersfond är förvaltarregistrerad enligt 31 a § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder, skall vid tillämpning av genomsnittsmetoden enligt första stycket bortses från andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares eller andelsinnehavarens eget namn.

I 48 a kap. 16 § och 49 kap. 29 § finns ytterligare två undantag från bestämmelsen i första stycket som gäller andelsbyten med framskjuten beskattning och uppskovsgrundande andelsbyten.

48 a kap.

1 §⁴ I detta kapitel finns bestämmelser för fysiska personer om framskjuten beskattning vid andelsbyten. Om den avyttrade andelen var en lagertillgång, gäller dock bestämmelserna i 49 kap.

2 §⁵ Med *andelsbyte* avses ett förfarande som uppfyller villkoren i 5–8 §§ samt följande förutsättningar:

1. En fysisk person (*säljaren*) skall avyttra en andel (*den avyttrade andelen*) i ett företag (*det avyttrade företaget*) till ett annat företag (*det köpande företaget*).

2. Ersättningen skall vara marknadsmässig och lämnas i form av andelar i det köpande företaget (*mottagna andelar*). Ersättningen får till en del lämnas i pengar, dock högst med tio procent av de mottagna andelarnas nominella

³ Senaste lydelse 2001:1242.

⁴ Senaste lydelse 2001:1176.

⁵ Senaste lydelse 2001:1176. Ändringen innebär bl.a. att tredje punkten upphävs.

värde. Om det saknas nominellt värde på de mottagna andelarna, skall den högsta ersättningen i pengar i stället beräknas på den del av det inbetalda kapitalet som belöper sig på andelarna.

4 a § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas om avyttringen avser en skalbolagsandel och kapitalvinsten vid avyttringen enligt 49 a kap. skall tas upp i inkomstslaget näringsverksamhet.

Verksamhetsvillkor när den avyttrade andelen är kvalificerad

6 a § Om det är en kvalificerad andel som avyttras och säljaren omedelbart efter avyttringen ensam eller tillsammans med närstående, direkt eller indirekt, äger andelar i det köpande företaget med minst 25 procent av röstetalet för samtliga andelar i företaget, skall det köpande företagens näringsverksamhet till huvudsaklig del bestå av rörelse eller direkt eller indirekt innehav av andelar i dotterföretag som till huvudsaklig del bedriver rörelse.

Som rörelse anses i denna paragraf inte sådant innehav av kontanta medel, värdepapper eller liknande som avses i 2 kap. 24 § andra meningen. Med dotterföretag avses i denna paragraf ett företag i vilket det köpande företaget, direkt eller indirekt, äger andelar med mer än 50 procent av röstetalet för samtliga andelar i företaget.

7 §⁶ Det avyttrade företaget skall vara en sådan juridisk person som anges i 6 § eller en svensk ekonomisk förening.

Beräkning av kapitalbeloppet och tjänstebeloppet

8 a § Om den avyttrade andelen var en kvalificerad andel, skall det göras en beräkning av de belopp som skulle ha tagits upp i inkomstslaget kapital (kapitalbeloppet) och i inkomstslaget tjänst (tjänstebeloppet) om bestämmelserna om framskjuten beskattning inte varit tillämpliga.

Huvudregler

9 §⁷ Ersättning i pengar skall tas upp som kapitalvinst det beskattningsår då andelsbytet sker.

Om den avyttrade andelen var en kvalificerad andel tas ersättningen upp i inkomstslaget kapital i den utsträckning ersättningen ryms inom kapitalbeloppet. Överskjutande del av ersättningen i pengar tas upp i inkomstslaget tjänst.

10 §⁸ Mottagna andelar skall anses förvärvade för en ersättning som motsvarar det omkostnadsbelopp som gällde för den avyttrade andelen.

⁶ Senaste lydelse 2001:1176.

⁷ Senaste lydelse 2001:1176.

⁸ Senaste lydelse 2001:1176.

11 §⁹ Om en fysisk person inte längre uppfyller villkoret i 5 § om att vara bosatt i Sverige eller stadigvarande vistas här, skall kapitalvinsten som uppkom vid andelsbytet tas upp som intäkt.

12 § Om den avyttrade andelen var en kvalificerad andel och villkoret enligt 6 a § gällde för det köpande företags näringsverksamhet, skall kapitalvinsten som uppkom vid andelsbytet tas upp som intäkt om villkoret inte längre är uppfyllt. Detta gäller i fråga om förändringar i det köpande företags näringsverksamhet till och med tjugonde året efter året för andelsbytet.

Första stycket gäller dock bara om säljaren, ensam eller tillsammans med närstående, också vid tidpunkten för förändringen av näringsverksamheten, direkt eller indirekt, äger andelar i det köpande företaget med minst 25 procent av röstetalet för samtliga andelar i företaget.

13 § I kapitalvinst som avses i 11 eller 12 § skall inte räknas med sådan ersättning i pengar som tagits upp som kapitalvinst enligt 9 §. Om en kapitalvinst tagits upp enligt 12 § på grund av att verksamhetsvillkoret inte längre är uppfyllt, skall som anskaffningsutgift för den mottagna andelen även räknas med ett belopp som motsvarar den kapitalvinst som tagits upp.

| Äganderättsövergång genom gåva eller testamente

14 § Övergår äganderätten till en mottagen andel som är kvalificerad enligt 57 kap. 6 § andra stycket genom gåva eller testamente till en juridisk person eller ett svenskt handelsbolag, skall andelen anses avyttrad för en ersättning som motsvarar marknadsvärdet.

| Övriga bestämmelser

| Turordning vid avyttring m.m. av andelar i det köpande företaget

15 § Om säljaren äger andelar av samma slag och sort som den mottagna andelen vid tidpunkten för andelsbytet (gamla andelar) eller förvärvar sådana andelar efter andelsbytet (nya andelar), skall avyttringar anses ske i följande ordning:

1. gamla andelar,
2. mottagna andelar,
3. nya andelar.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas på motsvarande sätt när äganderätten övergår till någon annan på annat sätt än genom avyttring.

| Genomsnittsmetoden

16 § Om mottagna andelar inte är marknadsnoterade eller är kvalificerade enligt 57 kap. 6 § andra stycket, skall de vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 § inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i det köpande företaget som innehas av säljaren.

1 §¹⁰ I detta kapitel finns bestämmelser för juridiska personer och delägare i svenska handelsbolag om uppskov med beskattningen vid uppskovsgrundande andelsbyten.

I inkomstslaget näringsverksamhet gäller bestämmelserna inte bara för andelar som är kapitaltillgångar utan också för andelar som är lagertillgångar. Om den avyttrade andelen var en lagertillgång, gäller bestämmelserna i detta kapitel även för fysiska personer.

2 §¹¹ Med *uppskovsgrundande andelsbyte* avses ett förfarande som uppfyller villkoren i 8–13 §§ samt följande förutsättningar:

1. En säljare (*säljaren*) skall avyttra en andel (*den avyttrade andelen*) i ett företag (*det avyttrade företaget*) till ett annat företag (*det köpande företaget*).

2. Ersättningen skall vara marknadsmässig och lämnas i form av andelar i det köpande företaget (*mottagna andelar*). Ersättningen får till en del lämnas i pengar, dock högst med tio procent av de mottagna andelarnas nominella värde. Om det saknas nominellt värde på de mottagna andelarna, skall den högsta ersättningen i pengar i stället beräknas på den del av det inbetalda kapitalet som belöper sig på andelarna.

3. Om den avyttrade andelen var en kapitaltillgång, skall säljaren vara en juridisk person eller ett svenskt handelsbolag.

5 §¹² Bestämmelserna i detta kapitel får inte tillämpas om

1. det finns förutsättningar – bortsett från förutsättningen i 25 kap. 11 och 12 §§ om begäran – att tillämpa bestämmelserna i 25 kap. 6–27 §§ om uppskov med beskattningen vid koncerninterna andelsavyttringar, eller

2. bestämmelserna i 38 kap. om undantag från omedelbar beskattning vid verksamhetsavyttringar skall tillämpas.

8 §¹³ Om säljaren är en fysisk person och har avyttrat en andel som var en lagertillgång, skall han vara bosatt i Sverige eller stadigvarande vistas här.

13 § Om den avyttrade andelen är en kapitaltillgång hos säljaren, skall det uppkomma en kapitalvinst. Om det lämnas ersättning i pengar för andelen, skall kapitalvinsten överstiga denna del av ersättningen.

Om den avyttrade andelen är en lagertillgång hos säljaren, skall ersättningen överstiga andelens skattemässiga värde. Om det lämnas ersättning i pengar för andelen, skall skillnaden mellan hela ersättningen och det skattemässiga värdet av andelen överstiga ersättningen i pengar.

¹⁰ Senaste lydelse 2001:1176.

¹¹ Senaste lydelse 2001:1176.

¹² Senaste lydelse 2002:536. Ändringen innebär bl.a. att tredje punkten upphävs.

¹³ Senaste lydelse 2000:1341.

Beskattning av det uppskovsgrundande andelsbytet och uppskovsbeloppets storlek

Andel som var kapitaltillgång

14 §¹⁴ Om den avyttrade andelen var en kapitaltillgång hos säljaren, skall så stor del av kapitalvinsten som motsvarar ersättningen i pengar tas upp som intäkt det beskattningsår då det uppskovsgrundande andelsbytet sker.

Återstående del av kapitalvinsten skall fördelas på de mottagna andelarna. Det belopp som fördelas på en andel benämns uppskovsbelopp.

17 § Om den avyttrade andelen var en lagertillgång hos säljaren, skall ersättningen i pengar tas upp som intäkt det beskattningsår då det uppskovsgrundande andelsbytet sker. Samtidigt skall ett belopp som motsvarar det skattemässiga värdet på den avyttrade andelen tas upp som intäkt.

Återstående del av ersättningen, minskad med ett belopp som motsvarar det skattemässiga värdet på den avyttrade andelen, skall fördelas på de mottagna andelarna. Det belopp som fördelas på en andel benämns uppskovsbelopp.

19 §¹⁵ Det uppskovsbelopp som enligt 14, 15, 17 och 18 §§ avser en mottagen andel skall tas upp som intäkt senast det beskattningsår då äganderätten till andelen övergår till någon annan eller andelen upphör att existera, om inte annat följer av bestämmelserna i detta kapitel.

Om säljaren är ett svenskt handelsbolag och om äganderätten till en delägars andel i handelsbolaget – eller en delägars andel i något svenskt handelsbolag som direkt eller indirekt genom ett svenskt handelsbolag äger en andel i handelsbolaget – övergår till någon annan, skall uppskovsbeloppet tas upp som intäkt det beskattningsår då detta inträffar. Detsamma gäller om delägens andel upphör att existera.

25 § Om en mottagen andel övergår till en fysisk person genom arv, testamente, gåva eller bodelning och andelen blir en lagertillgång hos förvärvaren, inträder denne i den tidigare ägarens skattemässiga situation när det gäller uppskovsbeloppet.

26 §¹⁶ Om en fysisk person som har avyttrat en lagertillgång inte längre uppfyller villkoret i 8 § om att vara bosatt i Sverige eller stadigvarande vistas här, skall uppskovsbeloppet tas upp som intäkt.

56 kap.

8 §¹⁷ När det gäller fåmansföretag, fåmanshandelsbolag och deras delägare m.fl. finns även särskilda bestämmelser om

- förmån av utbildning i 11 kap. 17 §,
- avdrag för framtida substansminskning i 20 kap. 23 §,
- underprisöverlåtelser i 23 kap. 18–23 §§,

¹⁴ Senaste lydelse 2001:1176.

¹⁵ Senaste lydelse 2001:1176.

¹⁶ Senaste lydelse 2001:1176.

¹⁷ Senaste lydelse 2001:1176.

- avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 6, 7 och 10 §§,
- när en fastighet eller andel är lagertillgång i 27 kap. 4–6 §§,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 27 §,
- utskiftning vid ombildning av en ekonomisk förening till aktiebolag i 42 kap. 20 §,
- andelsbyten i 48 a kap. 6 a, 8 a, 9, 12–14 och 16 §§,
- avyttring av andelar i svenska handelsbolag i 50 kap. 7 § och 51 kap. 7 §,
- pensionssparavdrag i 59 kap. 4, 10 och 15 §§,
- familjebeskattning i 60 kap. 12–14 §§, och
- grundavdrag i 63 kap. 5 §.

57 kap.

6 § Upphör ett företag att vara fåmansföretag, anses en andel kvalificerad under fem beskattningsår därefter eller den kortare tid som följer av 4 §. Detta gäller dock bara om andelsägaren eller någon närstående till honom

1. ägde andelen när företaget upphörde att vara fåmansföretag och andelen då var kvalificerad, eller
2. har förvärvat andelen med stöd av en sådan andel som avses i 1.

Om en kvalificerad andel avyttras genom ett andelsbyte, anses mottagna andelar kvalificerade hos andelsägaren. Detsamma gäller om andelen därefter övergår till någon annan genom arv, testamente, gåva eller bodelning. En andel skall också anses kvalificerad om den förvärvats med stöd av en sådan kvalificerad andel.

Andelsbyten

13 §¹⁸ Om en mottagen andel som är kvalificerad enligt 6 § andra stycket avyttras, skall den del av kapitalvinsten som tas upp i inkomstslaget tjänst inte överstiga tjänstebeloppet enligt 48 a kap. 8 a § vid andelsbytet. Detsamma gäller om delägarrens andel upphör att existera.

Första stycket gäller inte om en mottagen andel är kvalificerad enligt 4 § eller 6 § första stycket då den avyttras.

Bestämmelser om fördelning mellan inkomstslagen tjänst och kapital av ersättning i pengar vid andelsbyten finns i 48 a kap. 9 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003 och skall tillämpas på andelsbyten, fusioner och fissioner samt verksamhetsöverlåtelser efter den 31 december 2002.

2. I fråga om uppskovsbelopp med anledning av avyttring av en andel före ikraftträdandet gäller allttjämt äldre bestämmelser i 48 a kap. och 49 kap. samt den upphävda lagen (1998:1601) om uppskov med beskattningen vid andelsbyten om inte annat anges i punkterna 3 och 4.

3. Om en kvalificerad andel har avyttrats genom ett byte av andelar och ett uppskovsbelopp har fördelats enligt äldre bestämmelser skall, om den skattskyldige begär det, uppskovsbeloppet avseende mottagna andelar inte tas upp till beskattning trots att andelarna avyttrats på annat sätt än genom ett

¹⁸ Senaste lydelse 2001:1176.

SFS 2002:1143

byte av andelar. I stället skall bestämmelserna i 48 a kap. och 57 kap. i deras lydelse efter ikraftträdandet tillämpas. En begäran om att uppskovsbeloppet inte skall tas upp skall avse samtliga mottagna andelar.

4. Om en kvalificerad andel har avyttrats genom ett byte av andelar före ikraftträdandet och det skulle ha funnits förutsättningar för uppskov med beskattningen, skall bestämmelserna i punkten 3 tillämpas om den skattskyldige begär det. Punkten 3 skall också tillämpas på den skattskyldiges begäran om den skattskyldige har tagit upp uppskovsbeloppet till beskattning helt eller delvis.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Hases Per Sjöblom
(Finansdepartementet)